

The image shows the cover of a spiral-bound notebook. The cover is a light beige or tan color with a fine, woven texture. A silver metal spiral binding is visible along the left edge. The text is centered on the cover in a black, serif font. The main title is in a larger font size than the subtitle and the date.

A város válsága - a vidék jövője

*Új koordináta-rendszer szükségessége
a város-vidék viszonyban*

2009. október

Megközelítés

A város válsága része a globális gazdasági krízisnek.

A gazdasági korszakváltás egyben városi is.

A város válsága egyszerre globális és lokális kérdés.

A krízis egyik fő oka: kiegyensúlyozatlanság, egyoldalú centralizáció, az állami (uniós) és „nagy” magánforrások monopolhelyzeteinek létrejötte – a gazdaságban és a (nagy)városban.

Évtizedes forráskoncentráció

- *Gazdaság-(ipar)fejlesztés a városokban.*
- *Iparosított mezőgazdaság.*
- *A lakosság bekényszerült a városokba az élet minden területén: munka, tanulás, egészségügy, lakás, bevásárlás és szórakozás.*

Következmény: a falu (a vidék) alvóhely lett.

A vidék hátrányos helyzete

- *Minden fizikai és szellemi termék helyben jön létre, a munkaerő (ember) „újratermelése” is = teljesség.*
- *A kereslet helyben és személyesen keletkezik, a kínálat távolról és tömegesen érkezik.*
- *Nincs helyi kínálat, azaz féloldalas a helyi piac => nincs helyi gazdaság, csak fogyasztók.*
- *Nincs visszapótlás, csak (ki)merítés.*

Fejlesztési korlátok

A jelenlegi forrás- és eszközrendszer kimerült:

- *az állami támogatás reálértéken csökken,*
- *a vagyonfelélés megtörtént (egyszeri forrás),*
- *a hitelfelvétel kockázatos,*
- *a polgári és üzleti élet túladóztatott,*
- *a saját erő hiányzik az uniós támogatásokhoz.*

Paradox trendek

Ha a jelenlegi trend folytatódik, akkor felvetődik a kérdés: fenntarthatók-e a vidéki településeink?

Ha a falu, a vidék kétséges, a város fennmaradhat?

A vidék élél város nélkül, a város elhal vidék nélkül.

A város- és vidékrehabilitáció egymás feltétele.

Globális és lokális hatások együtt érvényesülnek.

Egyensúlyi gondok a megoldásban – a területi dimenzió hiánya

Egyoldalú ágazati - vertikális - megközelítés.

Mi billentheti vissza a megbomlott egyensúlyt?

A központ erősítése? A jelenlegi rendszerben ez újabb elvonást vagy megvonást jelentene.

A vidék válsága a város válságából - is - ered.

Új centrum – decentrum egyensúlyra van szükség.

Ökológiai lábnyom – globális elv

Önfenntartó település – lokális elv

- *Integrált térségfejlesztési stratégia (vidék és város) a történelmi visszapótlás érdekében. Lehetséges külön városi és vidéki ivs? Centrális és ágazati elosztás szerint: igen.*
- *Megújuló (újratermelési) folyamatokat generáló források, eszközök, módszerek helyi biztosítása.*
- *Cél: önfenntartó/megújuló projektek beindítása, a települési önfenntartás elérése igényével.*

Jövőkép (?!)

Ipart vagy inkább földet, vizet a vidéknek?!

*A vas, az acél és a szénhidrogének országa
helyett*

*A föld, a víz és a nap minőségi, tudásalapú
felhasználásának országa legyünk.*

Ez uniós támogatások nélkül is van (marad?)

Koncepció

Megújuló, helyi természeti és humán forrásokra épített egyensúlyi vidék-város fejlesztés.

Cél: Önfenntartó településtér, vidéki újraneépésedés.

Feltétel: történelmi és közgazdasági visszapótlás

=> források helyben hagyása, felhalmozása, decentralizált adó- és intézményi rendszer, „újra közvagyonosítás”, önfinanszírozás.

Decentralizáció és önkormányzatiság: a vidék jövője, és a város-válság egy megoldási módja.

Gazdasági alapok - globális és lokális -

I - informatika

C - kommunikáció

E - környezet-technológia

B - biotechnológia

A - agrokultúra

*Mind elérhető, telepíthető, fejleszthető vidéken.
Az életfeltételek ma - elvileg - jobbak vidéken, mint valaha.
Mégis, népességcsökkenés, öregedés, szegényedés.*

Helyi gazdaság (piac)

A város és a gazdaság válságának kezelése nem képzelhető el a vidék rehabilitációja nélkül.

A vidék rehabilitációja új város-vidék viszonyt feltételez, mely viszony és a gazdasági korszakváltás ugyanazon paradigma kör.

A kereslet-kínálat helyi egyensúlyának helyreállítása = településtérbeni gondolkodás.

Helyi ellátás - ICEBA - a fölösleg piacra.

Eszközök, intézmények

- *Integrált térség-fejlesztési stratégia.*
- *Visszacsatolás, decentralizáció: forrás-, adó-, piac-, intézményrendszer.*
- *Ár/Érték-kataszter (természeti, épített, humán).*
- ***Közgazdálkodás és közvagyonosítás.***
- *Számszerűsítés mintaprojektekkel.*
- *Eredmények mérése, indikátorok.*

Közgazdálkodás - közvagyonosítás

Régi dilemma: szolgáltatás ~~vagy~~ vállalkozás?

Új válasz: közgazdálkodás és közvagyonosodás

- *Közszolgáltatás (közművek, oktatás, eü.)*
- *Föld-, erdő- és víz-közbirtokosság*
- *Termelő-, fogyasztási és értékesítési szövetkezet*
- *Térség- és településfejlesztő társaság*
- *Ingatlan vagyongazdálkodás*

Minták

- *Történelmi: sz. kir. városok, mezővárosok, nemes községek, erődtemplomos települések, jász-, kun-, szász-, székely-, szepességi autonómiák, vármegyék hegyközségek, erdő- és földbirtokosságok, bányavárosok és falvak, Hangya Szövetkezet, stb...*
Teljes autonómia térben, közösségben, gazdaságban.
- *Jelen: csonka önkormányzatok települési és regionális szinten, lakóközösségekben, gazdasági szerveződésben (helyi forrás, közvagyon hiánya).*

Távlatok

A városi élet, mint térbeli létforma megújítása elképzelhetetlen a vidék rehabilitációja nélkül.

Eredendően a vidéknek van városa, nem fordítva.

*Ha a városra alapozzuk a jövőt, akkor az élet és a gazdaság fenntarthatósága – **tarthatatlan**.*

*A vidék élél város nélkül, a város elhal vidék nélkül.
A kettő harmonikus együttélésére van szükség.*

Rendező elv: önfenntart(hat)ó településtér.

Egy lokális válasz a globális problémákra.

A spiral-bound notebook with a light beige, textured cover and a dark brown border. The spiral binding is on the left side. The text is centered on the cover.

***KÖSZÖNÖM
A
FIGYELMET!***